

MILJØGODKENDELSE
af
kvægbruget på
Lydumvej 50
6830 Nr. Nebel

I henhold til § 12 i Lovbekendtgørelse nr. 256 af 21. marts 2017
om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug

Godkendt 24. maj 2017

Udarbejdet af:

Sagsbehandler: Anne Madsen
Direkte tlf. 7994 7445
E-mail: anm@varde.dk

VARDE KOMMUNE
Erhvervscenteret - Landbrug
Teknik og Miljø
Bytoften 2
6800 Varde

www.vardekommune.dk
vardekommune@varde.dk

Doknr. 44677-17

Sagsnr. 17-475

Indholdsfortegnelse:

1	INDLEDNING	5
2	BAGGRUND FOR MILJØGODKENDELSE	6
2.1	DATABLAD.....	6
2.2	BAGGRUND OG HISTORIK.....	6
3	GODKENDELSE	7
3.1	BESKRIVELSE AF PROJEKTET	7
3.2	SUPPLERENDE OPLYSNINGER	7
3.3	FORUDSÆTNINGER.....	7
4	VILKÅR FOR MILJØGODKENDELSEN	8
4.1	ÅRSPRODUKTION.....	8
4.2	DRIFT OG INDRETNING.....	8
4.3	LANDSKABSINTERESSER.....	8
4.4	ÆNDRINGER PÅ HUSDYRBRUGET.....	8
4.5	AMMONIAKREDUCERENDE TILTAG	8
4.6	OPBEVARING OG HÅNDTERING AF HUSDYRGØDNING.....	9
4.7	OPBEVARING OG HÅNDTERING AF ENSILAGE OG ENSILAGESAFT.....	9
4.8	LUGT.....	10
4.9	STØJ.....	10
4.10	STØV.....	11
4.11	TRANSPORT	11
4.12	SKADEDYR.....	11
4.13	SPILDEVAND OG OVERFLADEVAND	11
4.14	OPLAG AF OLIE, PESTICIDER OG ØVRIGE KEMIKALIER	11
4.15	AFFALD	12
4.16	LYS	12
4.17	EGENKONTROL	12
4.18	BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK.....	12
4.19	UHELD OG RISICI	12
4.20	OPHØR.....	12
5	KLAGEVEJLEDNING	14
6	OFFENTLIGGØRELSE	15
7	MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	16
7.1	BELIGGENHED	16
7.2	AFSTANDSKRAV.....	17
7.3	LANDSKAB OG KULTURMILJØ	17
7.4	DYREHOLDETS STØRRELSE FØR OG EFTER UDVIDELSEN	19
7.5	INDRETNING	19
7.6	FORBRUG AF VAND OG ENERGI	21
7.7	AFFALD.....	21
7.8	OPLAG AF DIESEL- OG FYRINGSOLIE.....	22
7.9	HUSDYRGØDNING - PRODUKTION, OPBEVARING OG UDBRINGNING	22
7.10	ENSILAGE- OG FODEROPBEVARING	23
7.11	LUGT	25
7.12	STØJ.....	26
7.13	STØV	26
7.14	SKADEDYR.....	26
7.15	DØDE DYR	27
7.16	LYS	27
7.17	TRANSPORT	27
7.18	SPILDEVAND	28
7.19	DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD.....	30
7.20	BESKYTTEDE NATUROMRÅDER OMKRING EJENDOMMEN - AMMONIAK	31
7.21	PÅVIRKNING AF "BILAG IV ARTER"	36

7.22	BAT - AMMONIAK.....	37
7.23	BAT – FODRINGSSTRATEGI.....	38
7.24	BAT - MANAGEMENT	38
7.25	BAT - FORBRUG AF VAND OG ENERGI	39
7.26	BAT – OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING.....	40
7.27	SAMLET BAT-VURDERING	40
8	EGENKONTROL.....	41
9	FORANSTALTNINGER VED OPHØR AF PRODUKTION	41
10	ALTERNATIVE MULIGHEDER.....	41
11	NABO- / PARTSHØRING	41
12	SAMLET VURDERING	42

I Indledning

Denne miljøgodkendelse fastlægger de vilkår, der skal gælde for en udvidelse af dyreholdet på Lydumvej 50, 6830 Nørre Nebel i Varde Kommune. Vilkårene sikrer, at udvidelse og drift af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

I forbindelse med udarbejdelse af miljøgodkendelsen, har Varde Kommune udarbejdet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt. Denne danner baggrund for afgørelsen om miljøgodkendelse, herunder de stillede vilkår, se afsnit 4.

Ansøgningen om miljøgodkendelse har været offentliggjort på Varde Kommunes hjemmeside fra den 10. januar 2017 til den 24. januar 2017 (Idéfasen). Offentligheden har hermed haft mulighed for at komme med forslag og bemærkninger til projektet, samt anmode om at få tilsendt udkast til afgørelse, når denne foreligger.

Varde Kommune har ikke modtaget bemærkninger angående udvidelsen i idéfasen efter offentlig annoncering.

Udkast til miljøgodkendelsen er sendt i parts/nabohøring i 6 uger, hvor der er mulighed for at komme med synspunkter, kommentarer eller indsigelser til projektet.

Udkast til miljøgodkendelse skal give offentligheden og beslutningstagerne et fælles grundlag for at debattere projektet, inden der tages endelig stilling til, om det skal kunne realiseres.

Når høringsperioden er slut vil alle indkomne bidrag blive vurderet af Varde Kommune, inden der tages stilling til om der kan meddeles miljøgodkendelse.

Copyright på kort: Grundkort – Varde kommune, Matrikelkort – GST, Luftfoto – Cowi.

2 Baggrund for miljøgodkendelse

2.1 Datablad

Ejer:	Hans Sommer Møller
Kontaktperson:	Hans Sommer Møller Tlf.: 7528 7042, Mobil: 4078 7903, E-mail: jrmhsm@bbsyd.dk
Husdyrbrugets adresse:	Lydumvej 50, 6830 Nørre Nebel
Ejerlav og matrikel nr.:	Lydum By, Lydum 13p, 17k, 17o, 45, 51
Virksomhedens art:	Kvægbrug
Ejendomsnummer:	5730096116
CHR-nummer:	45553
CVR-nummer:	72414519
Konsulent:	Peder Chr. Thomsen - SAGRO Tlf.: 7660 2181, Mobil: 2557 9887, E-mail: pct@sagro.dk
Tilsynsmyndighed:	Varde Kommune
Ansøgning	Skema nr. 93531, version 1, indsendt den 9. januar 2017
Udkast i nabohøring:	6 uger fra den 6. april til og med den 22. maj 2017
Godkendelsesdato:	24. maj 2017

2.2 Baggrund og historik

Hans Sommer Møller har søgt om miljøgodkendelse på baggrund af et ønske om at udvide kvægproduktionen i eksisterende bygninger på Lydumvej 50, 6830 Nørre Nebel.

Dyreholdet er påbegyndt udvidet og der er derfor tale om en delvis lovliggørelse.

Ansøgningen er modtaget af Varde Kommune den 9. januar 2017.

I forbindelse med sagsbehandlingen er der indhentet supplerende oplysninger.

3 Godkendelse

Varde Kommune har afgjort, at husdyrbruget på Lydumvej 50, 6830 Nørre Nebel kan udvides som ansøgt. Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Miljøgodkendelsen meddeles efter § 12 i ”Lovbekendtgørelse nr. 256 af 21. marts 2017 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug”, herefter benævnt husdyrbrugsloven, på en række nærmere angivne vilkår i afsnit 4.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne miljøgodkendelse.

Det skal i øvrigt bemærkes, at tilladelser og godkendelser der vedrører anden lovgivning, for eksempel byggetilladelse, skal indhentes særskilt.

Henvendelse om miljøgodkendelsen kan ske til Varde Kommune, Erhvervscenteret - Landbrug.

Eventuelle udvidelser og ændringer af husdyrbrugets anlæg, som ikke fremgår af denne godkendelse, skal meddeles til – og godkendes af Varde Kommune inden disse gennemføres.

3.1 Beskrivelse af projektet

Hans Sommer Møller ønsker at udvide kvægproduktionen i eksisterende bygninger på Lydumvej 50, 6830 Nørre Nebel.

Dyreholdet i nudrift består af 135 køer, 7 kvier (6-27 mdr.), 13 småkalve (0-6 mdr.), 79 producerede tyrekalve (40-230 kg) og 79 producerede ungtyre (230-440 kg), svarende til 226,21 DE. Dyreholdet i ansøgt drift består af 217 køer, 30 småkalve og 115 producerede tyrekalve (40-60 kg), svarende til 313,96 DE.

En del af foderladen ombygges til velfærdsstald.

3.2 Supplerende oplysninger

I forbindelse med sagsbehandlingen har Varde Kommune orienteret og indhentet oplysninger fra følgende:

- Idéfasen ved offentlig annoncering
- Intern høring i Varde Kommune
- Nabohøring ved berørte naboer

3.3 Forudsætninger

Varde Kommune forudsætter, at projektet gennemføres og drives som beskrevet i ansøgningen.

Miljøgodkendelsen meddeles på vilkår, der sikrer at kravene i § 27 og § 29 i husdyrbrugsloven opfyldes. Der stilles derfor følgende vilkår til husdyrbrugets anlæg:

4 Vilkår for miljøgodkendelsen

4.1 Årsproduktion

- a. Husdyrbruget må maksimalt have et dyrehold / årsproduktion bestående af 217 køer af tung race, 30 småkalve (0-3 mdr.) og 115 producerede tyrekalve (40-60 kg), hvilket svarer til 313,96 dyreenheder (DE). Årsproduktionen / dyreholdet opgøres på basis af planåret (1. august til 31. juli).

4.2 Drift og indretning

- a. Husdyrbrugets drift og indretning skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af den miljøtekniske beskrivelse, med mindre andet fremgår af miljøgodkendelsens vilkår.
- b. Miljøgodkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra godkendelsesdatoen. Med udnyttet menes at bygge og anlægsarbejde er iværksat.
- c. Alle tagvandsnedløb skal hæves minimum 10 cm over jordhøjde, så overfladevand ikke kan løbe i dem.
- d. Kalvepladsen skal udbedres så alle revner i gulvet lukkes med et bestandigt materiale, hvorved gulvet bliver uigennemtrængelige for fugt.
- e. Der skal etableres en minimum 10 cm. opkant på kalvepladsen, for at forhindre at overfladevand kan løbe ud på ubefæstede arealer, se den sorte streg på figur 6.
- f. Kalvepladsen skal alle steder have minimum 1 pct. falde mod afløb til gyllesystem.

4.3 Landskabsinteresser

- a. Placering, udformning, arkitektur og materialevalg af nybyggeri skal følge beskrivelsen i den miljøtekniske redegørelse.

4.4 Ændringer på husdyrbruget

- a. Drifts-, indretnings- eller bygningsmæssige ændringer, der er relevante i forhold til miljøgodkendelsen, skal anmeldes til Varde Kommune inden gennemførelsen. Varde Kommune vurderer derefter om de aktuelle planer for ændring/udvidelse kan ske indenfor rammerne af denne miljøgodkendelse.
- b. De vilkår der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte/andre der er beskæftiget med den pågældende del af driften. Et eksemplar af miljøgodkendelsen skal til enhver tid være tilgængeligt for de personer, der har ansvaret for husdyrbrugets daglige drift.

4.5 Ammoniakreducerende tiltag

- a. I stald 3 og 4 (se figur 3), skal der installeres automatisk skrabe anlæg på alle spaltearealer.
- b. Der skal døgnet rundt foretages skrabninger hver fjerde time.

- c. Tværgangen, som ikke skrubes automatisk, skal hver dag rengøres manuelt mindst 2-3 gange.
- d. Skraberens skal være forsynet med timer.
- e. Skraberens skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
- f. Enhver form for driftstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed.
- g. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftstop, der har en varighed af mere end 1 uge.
- h. Logbog, servicefaktura, registrering fra datalogger eller lignende, der dokumenterer, at skraberens er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

4.6 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

- a. Gyllebeholdere skal jævnligt, og mindst én gang årligt, visuelt kontrolleres for skader og brud, herunder kabelbrud. Eventuelle brud eller skader skal straks udbedres.
- b. Udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener søges begrænset mest muligt.
- c. Påfyldning af gylle til gyllevogn og lignende skal altid ske under opsyn.
- d. I forbindelse med påfyldning af gylle fra gyllebeholdere må der ikke spildes gylle, således at der er fare for forurening af grund- eller overfladevand - herunder vandløb eller søer.
- e. Sand, som har været brugt som strøelse i senge, kælvnings- og sygebokse m.m. skal efter endt brug behandles og opbevares som fast husdyrgødning på møddingsplads og skal overdækkes med vandtæt materiale. Alternativt kan sandet opbevares i en lukket og tæt container, der er placeret på et befæstet areal med afløb til gyllesystemet.

4.7 Opbevaring og håndtering af ensilage og ensilagesaft

- a. Opbevaring af ensilage i markstak skal altid som minimum overholde afstandskravene, som fremgår af husdyrgødningsbekendtgørelsens § 6. Stakkene bør placeres på skiftende lokaliteter år efter år.
- b. Ensilageopbevaringsanlæggets sidebegrænsninger skal bestå af minimum 1 meter høj mur eller 2 meter bred randbelægning med minimum 3 pct. fald mod afløb, jævnfør gældende lovgivning. Derfor skal der på det eksisterende udendørs ensilageopbevaringsanlæg enten etableres en randbelægning i forbindelse med indkøringsområdet, eller sidevæggene skal forlænges. Desuden skal der installeres afløb i tilknytning til randbelægningen, som det fremgår af figur 5.
- c. Når ensilagen lægges i ensilagesiloen, skal det holdes indenfor siloens vægge og må ikke lægges ud over kanten og ud på jorden.
- d. Saft og overfladevand fra ensilageopbevaringsanlægget skal opsamles og ledes til gyllebeholder.

4.8 Lugt

- a. Hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt.
- b. Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at lugtgener i omgivelserne vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, skal husdyrbruget lade foretage undersøgelse af muligheder for begrænsning af lugtkilder og/eller behandling af afkastluften. Undersøgelsens omfang vil blive fastsat af tilsynsmyndigheden på baggrund af en konkret vurdering af sagen. Lugtundersøgelser kan maksimalt kræves én gang pr. år. Virksomheden afholder selv omkostningerne til dokumentation, undersøgelser og målinger.

4.9 Støj

- a. Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen må, ved udendørs opholdsarealer ved boliger beliggende i landzone uden for eget skel, ikke overskride de anførte værdier 1,5 meter over terræn i frit felt:

Tidspunkt	Støjgrænser	Reference tidsrum
Dag		
Mandag - fredag kl. 07 - 18	55 dB(A)	8 timer
Lørdag kl. 07 - 14	55 dB(A)	7 timer
Lørdag kl. 14 - 18	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdag kl. 07 - 18	45 dB(A)	8 timer
Aften		
Alle dage kl. 18 - 22	45 dB(A)	1 time
Nat		
Alle dage kl. 22 - 07	40 dB(A)	½ time

Støjgrænser

- b. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige ovenstående grænseværdier med mere end 15 dB(A) ved alle beboelser.
- c. Ved dokumentation for overholdelse af støjvilkår skal der ses bort fra kortvarig sæsonafhængig kørsel udenfor ejendommen f.eks. pløjning og høst.
- d. Hvis tilsynsmyndigheden vurderer det nødvendigt, skal husdyrbruget dokumentere, at støjvilkåret er overholdt. Dokumentationen skal belyse støjbelastningen med husdyrbruget i fuld repræsentativ drift. Dette kan dog højst kræves en gang årligt, såfremt ovennævnte støjgrænser overholdes.

Dokumentationen skal ske i form af resultat af en støjmåling udført efter retningslinjerne i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 og 6/1984, eller efter en beregning udført efter den nordiske beregningsmetode for ekstern støj fra virksomheder jf. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993. Ved ændringer skal den nyeste vejledning anvendes.

Er dokumentationen udført som beregning, skal den indeholde de oplysninger om beregningsforudsætningerne, som er nødvendige for vurdering af rigtigheden af beregningsresultaterne. Er dokumentationen udført som måling, skal driftsforholdene

under målingen beskrives. Som udgangspunkt accepteres en ubestemthed på de målte eller beregnede støjbelastninger på max. +/- 3 dB(A).

- e. Målingerne eller beregningerne skal udføres af en person eller et laboratorium, som er akkrediteret af DANAK eller godkendt af Miljøstyrelsen til "Måling – ekstern støj".
- f. Resultaterne skal sendes til tilsynsmyndigheden senest 1 måned efter målingernes gennemførelse.

4.10 Støv

- a. Drift af anlægget må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.

4.11 Transport

- a. Transport til- og fra husdyrbruget skal fortrinsvis foregå i dagtimerne. Mælketransporter kan dog forgå døgnet rundt i henhold til mejeriets køreplaner. Det samme gælder afhentning af levende dyr. I forbindelse med kortvarige sæsonbetonede arbejder som f.eks. høst og gødningsudkørsel tillades kørsel udenfor dagtimerne.
- b. Ved transport af gylle på offentlige veje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild af gylle, skal dette straks opsamles.

4.12 Skadedyr

- a. Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
- b. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

4.13 Spildevand og overfladevand

- a. Sanitært spildevand fra ejendommen skal ledes til nedsivningsanlæg.
- b. Spildevand fra rengøring af stalde og malkestald skal ledes til gyllesystemet og anvendes efter gældende regler.
- c. Overfladevand fra befæstede arealer, som kan være forurenet med næringsstoffer, skal opsamles og udbringes i henhold til gældende regler.

4.14 Oplag af olie, pesticider og øvrige kemikalier

- a. Opbevaring af kemikalier, samt spildolie og kemikalieaffald, skal foregå i rum med fast bund og uden mulighed for forurening af jord, afløbssystem, grundvand og vandløb.
- b. Opbevaring af diesel / fyringsolie i overjordiske tanke skal ske i en typegodkendt beholder og på varig og stabil bund, og der må ikke være mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

4.15 Affald

- a. Animalsk affald og døde dyr skal fjernes fra ejendommen inden der opstår kadaverøse forandringer, der kan give anledning til lugtgener eller andre uhygiejniske forhold. Affaldet skal bortskaffes til autoriseret destruktionsanstalt.
- b. Erhvervsaffald skal kildesorteres, og skal håndteres og bortskaffes i overensstemmelse med Varde Kommunes til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald.
- c. Klinisk risikoaffald er omfattet af Varde Kommune Regulativ for Erhvervsaffald. Medicinrester og tom medicinemballage (f.eks. flasker) skal leveres retur til dyrlæge, apotek eller anden godkendt modtager. Klinisk affald (sprøjter, kanyler og andre skarpe genstande) skal afhentes/ afleveres til godkendt modtager efter behov, dog mindst 1 gang årligt.
- d. Forbrændingseget affald og deponi affald skal håndteres og bortskaffes i overensstemmelse med Varde Kommunes til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald.
- e. Genanvendeligt erhvervsaffald skal håndteres og bortskaffes efter den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

4.16 Lys

- a. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener uden for ejendommens eget areal.

4.17 Egenkontrol

- a. Dokumentation skal opbevares samlet, i papirform eller elektronisk, og være lettilgængelige for tilsynsmyndigheden. Dokumentationen skal fremvises til tilsynsmyndigheden på forlangende og skal gemmes minimum 5 år.

4.18 Bedste tilgængelige teknik

- a. Anlæg der er særligt energiforbrugende, f.eks. køleanlæg til mælk skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt.

4.19 Uheld og risici

- a. Alle uheld og driftsforstyrrelser, herunder evt. spild på udendørs arealer, der kan medføre forurening, skal straks meddeles alarmcentralen (tlf.: 112) og efterfølgende Erhvervscenteret, Varde Kommune (tlf.: 7994 6800).

4.20 Ophør

- a. Ophører udnyttelse af miljøgodkendelsen helt eller delvist i tre på hinanden følgende år bortfalder den del der ikke har været udnyttet de seneste tre år.
- b. Ved ophør af driften, skal tilsynsmyndigheden orienteres.

- c. Ved ophør af driften, skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare. Alle opbevaringsanlæg skal tømmes og rengøres, og ejendommen skal fremstå i miljømæssig god stand.

5 Klagevejledning

Miljøgodkendelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet i henhold til § 76 i Husdyrbrugsloven af de klageberettigede, der fremgår af lovens §§ 84-87.

Hvis du ønsker at klage over miljøgodkendelsen skal du gøre det elektronisk og direkte til Miljø og Fødevareklagenævnet via Klageportalen. Du kan få adgang til Klageportalen via Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside: www.nmkn.dk.

Din klage skal være modtaget senest den 23. juni 2017 (4 uger efter offentliggørelsen).

Det er en betingelse for behandling af din klage, at du indbetaler et gebyr.

Vejledning om hvordan du klager og om gebyrordningen kan du finde på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside, www.nmkn.dk.

Samme sted fremgår det også, at der er visse særlige forhold, som kan begrunde en undtagelse fra kravet om at klage via Klageportalen.

Har du brug for yderligere oplysninger eller hjælp til Klageportalen, kan du kontakte nh@naevneneshus.dk eller tlf. 7240 5600.

Såfremt afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder fra afgørelsens offentliggørelse samt være i overensstemmelse med § 26 i forvaltningsloven.

6 Offentliggørelse

Offentliggørelse af afgørelsen sker på Miljøstyrelsens hjemmeside: Digital Miljø Administration <https://dma.mst.dk/> under "Offentliggørelser", den 24. maj 2017.

På Varde Kommunes vegne den 24. maj 2017

Anne Madsen
Agronom

Kopi sendt til:

- Peder Chr. Thomsen, SAGRO, e-mail: pct@sagro.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Syddanmark, Sorsigvej 35, 6760 Ribe, e-mail: sesyd@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, v. Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1, 1651 Kbh.V, e-mail: ae@ae.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 1017 Kbh.K, e-mail: fbr@fbr.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 Kbh.N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: post@sportsfiskeren.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, e-mail: dnvarde-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh.V, e-mail: natur@dof.dk samt lokalforeningen for sydvestjylland e-mail: varde@dof.dk

7 Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Beliggenhed, landskab og kulturmiljø

7.1 Beliggenhed

Husdyrbruget ligger på adressen Lydumvej 50, 6830 Nørre Nebel, 3,2 km nordøst for Nørre Nebel, se figur 1.

Nærmeste byzone er 2,9 km sydvest for husdyrbruget, og består af området omkring Blåbjerg Biogasanlæg se figur 1.

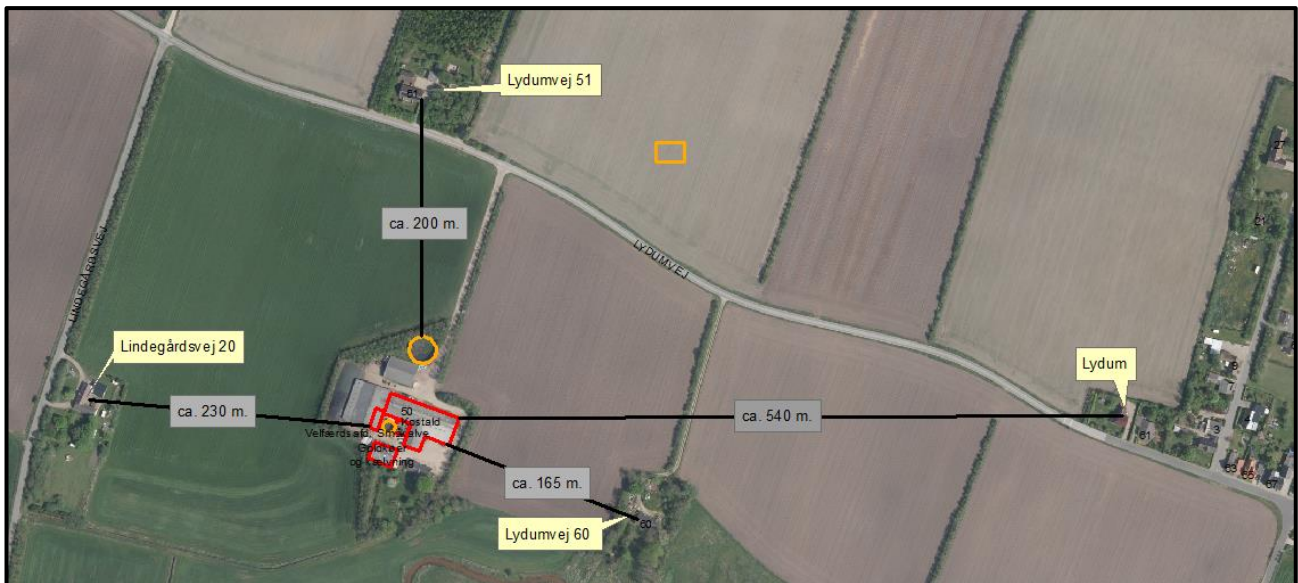

Figur 1. Husdyrbruget i forhold til nærmeste by og byzone.

Nærmeste samlede bebyggelse er Lydum, der ligger 540 m øst for husdyrbruget, se figur 2.

Nærmeste nabo uden landbrugspligt, Lydumvej 60 er beliggende ca. 165 m øst for husdyrbruget, se figur 2.

De nærmeste øvrige nabobeboelser er Lydumvej 51 og Lindegårdsvej 20 der ligger ca. 200 m og 230 m henholdsvis nord og vest for ejendommen. Se figur 2.

Figur 2. Husdyrbruget i forhold til samlet bebyggelse og nærmeste naboer.

Varde Kommune vurderer at beliggenheden er tilstrækkeligt beskrevet.

7.2 Afstandskrav

Afstandskravene i henhold til § 6 i Husdyrbrugsloven er overholdt, da husdyrbrugets anlæg ikke er beliggende:

- indenfor et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- i en afstand mindre end 50 m fra ovennævnte områder eller
- i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

Følgende afstandskrav i henhold til § 8 i husdyrbrugsloven er overholdt:

- ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)
- almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- vandløb, dræn og søer (15 m)
- offentlig vej og privat fællesvej (15 m)
- levnedsmiddelvirksomhed (25 m)
- beboelse på samme ejendom (15 m)
- naboskel (30 m)

7.3 Landskab og kulturmiljø

I forbindelse med sagsbehandlingen er husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegningerne i Varde Kommunes Kommuneplan 2013 samt fredninger blevet gennemgået. Husdyrbrugets anlæg ligger **indenfor**.

- Landzone
- Dallandskab

- Hovedindsatsområde
- Særligt værdifuldt landbrugsområde

Af Kommuneplan 2013 for Varde Kommune fremgår det blandt andet, at

Tilladelse til om- eller nybyggeri i **det åbne land** (Landzone) kan ledsages af vilkår, som sikrer, at byggeriet udformes, så de landskabelige, naturmæssige og kulturhistoriske værdier ikke påvirkes utilsigtet.

Dallandskaberne skal beskyttes, bevares og styrkes som sammenhængende halvkulturlandskaber, og friholdes for ny bebyggelse og anlæg. Til- og ombygninger ved eksisterende ejendomme skal tilpasses landskabets karakter, særligt med hensyn til beplantning, placering, udformning og materialevalg.

Natura 2000-områderne og naturområderne udgør tilsammen netværket af økologiske forbindelser. **Hovedindsatsområderne** fastlægger hovedstrukturen i dette netværk. Projekter med naturpleje og naturgenopretning skal prioriteres højest i Natura 2000-områder og i de **hovedindsatsområder**, der er fastlagt i naturkvalitetsplanlægningen.

I **særligt værdifulde landbrugsområder** skal det sikres, at arealerne kan anvendes længst muligt til landbrugsmæssige formål før overgangen til anden anvendelse.

I **særligt værdifulde landbrugsområder** beliggende i beskyttede landskabstyper, skal etableringen af nye bygninger og anlæg, der er nødvendige for landbrugets drift, ske i overensstemmelse med retningslinjerne for den pågældende landskabstype.

Varde Kommune vurderer at

- udvidelsen ikke er i strid med Kommuneplan 2013 for Varde Kommune
- at udvidelsen, og de deraf følgende ændringer i området, ikke vil være i strid med hensynet til kulturhistoriske interesser.

Husdyrhold og drift

7.4 Dyreholdets størrelse før og efter udvidelsen

I tabel 1 ses antal dyr før og efter udvidelsen. Besætningen består af malkekvæg med opdræt.

Dyreart	Før udvidelsen		Ansøgt	
	Antal	DE	Antal	DE
Malkekøer, tung race	135	189,81	217	305,1
Kvier (6-27 mdr.)	7	3,33	-	-
Kalve (0-6 mdr.)	13	3,51	-	-
Kalve (0-3 mdr.)	-	-	30	7,35
Tyrekalve (40-230 kg)	79	102,21	-	-
Tyrekalve (40-60 kg)	-	-	115	1,5
Ungtyre (230-440 kg)	79	19,34	-	-
I alt		226,21		313,96

Tabel 1. Antal dyr før og efter udvidelsen.

Dyreholdet i nudrift er tilladt af den tidligere Blåbjerg Kommune i 2005.

Varde Kommune vurderer at dyreholdet er tilstrækkeligt beskrevet.

7.5 Indretning

Oversigt over husdyrbrugets bygninger fremgår af figur 3.

Udvidelsen af dyreholdet sker i eksisterende stalde.

Bygning 1: Stuehus

140 m² fra 1900. Opvarmes ved varmegenvinding fra mælketank.

Bygning 2: Tyrestald, nu goldkostald

300 m² fra 1975. Har siden 1984 været anvendt til kalve. Anvendes nu til goldkøer og kælvningsafdeling. **Dybstrøelse. 19 køer.** Etableret med røde stålplader, 5 m ben og 20° taghældning.

Bygning 3: Kostald

1.233 m² fra 1981. Tilbygning midt i 90'erne. **Sengestald med spalter. Der skræbes 6 gange i døgnet i ansøgt drift. 173 køer.**

Bygning 4: Foderlade og velfærdsafdeling

969 m² inkl. 238 m² halvtag. Del af foderlade ombygges til velfærdsstald med **dybstrøelse m. lang ædeplads m. spalter. Der skræbes 6 gange i døgnet i ansøgt drift. 25 køer.** Etableret med 4,5 m ben 20° taghældning og sider i røde stålplader.

Bygning 5: Maskinhus

406 m² etableret med 3 m ben og taghældning på 20°.

Bygning 6: Gyllebeholder

400 m³

Bygning 7: Gyllebeholder

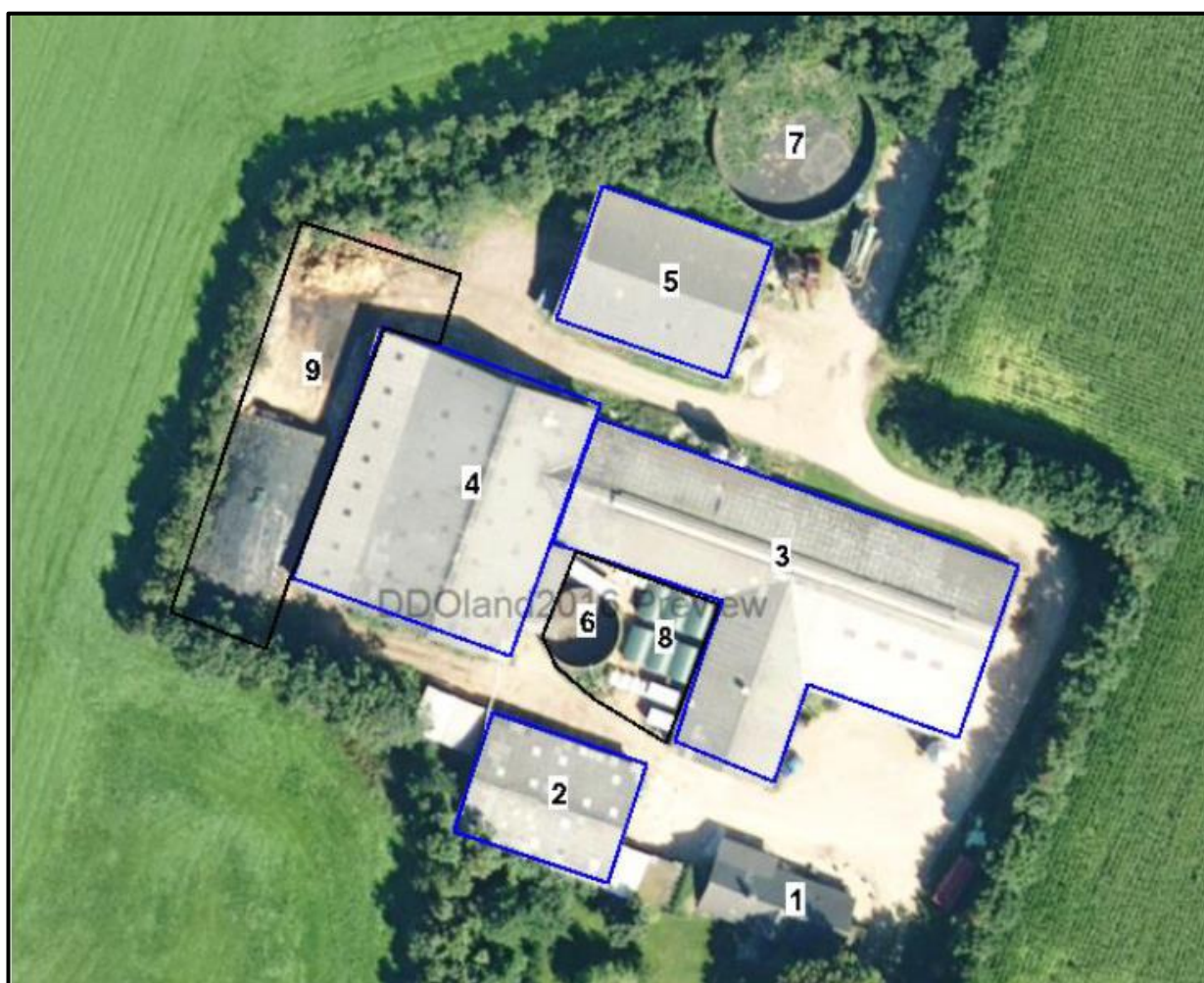
1.500 m³

Bygning 8: Plads til kalvehytter

Befæstet areal med hytter, hvorfra vandet ledes til gylletank. **30 småkalve fra 0 – 3 mdr. I 15 tyre produceret (40 – 60 kg).**

Bygning 9: Plansilo

Plansilo

Figur 3. Oversigt over husdyrbrugets bygninger.

Varde Kommune vurderer at indretningen er tilstrækkelig beskrevet.

Der stilles vilkår om, at husdyrbrugets indretning og drift skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af denne miljøtekniske beskrivelse.

7.6 Forbrug af vand og energi

Ansøger har oplyst følgende anslåede årlige forbrug af vand og energi, se tabel 2.

	Før udvidelsen (mængde/år)	Ansøgt (mængde/år)	Ændring (mængde/år)	Ændring (%)
Elforbrug (kWh)	157.000	215.000	58.000	+37
Vandforbrug (m ³ , stalde)	7.000	10.000	3.000	+43
Markvanding (m ³)	51.000	51.000	0	0
Olieforbrug (l)	22.000	26.000	4	+18

Tabel 2. Ejendommens forbrug af el, vand og olie.

Ansøger oplyser følgende:

For at spare på ressourcerne er der installeret LED lys i kostalden, vandet til forkøling af mælken bruges til drikkevand til kreaturerne. I stedet for desinfektion af pattekopper ved kogning, anvendes desinfektion med kemikalier.

Det øgede forbrug af vand og energi er proportionelt med udvidelsen af dyreholdet på 39 %. Varde Kommune vurderer, at energi- og vandforbruget er tilstrækkeligt beskrevet.

7.7 Affald

Ansøger oplyser følgende:

Medicinrester og tom medicinemballage

Der er køleskab til opbevaring af medicin i stalddkontoret. Der er ingen rester, da det købte bruges.

Erhvervsaffald

Erhvervsaffald opbevares i 10m³ container, placeret ved vest-gavlen af maskinhuset. Containeren tømmes 5 gange årligt. Der er pt. aftale med Marius Petersen om tømning af containeren.

Olie- og kemikalieaffald

Sprøjtemidler / kemikalier opbevares i skab i maskinhuset. Spildolie opbevares i tønder i maskinhuset, der er dog kun lidt spildolie da ansøger ikke selv foretager olieskift, det sker derfor ikke på ejendommen. Maskinhuset har fast bund. Olieaffald og evt. kemikalieaffald afleveres på genbrugspladsen eller til godkendt modtager.

Husdyrbruget er omfattet af Varde Kommunes til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald, og er dermed forpligtet til at kildesortere og bortskaffe alt erhvervsaffald i henhold til denne og den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

Varde Kommune gør opmærksom på at afbrænding af affald ikke er tilladt. Jævnfør § 1, stk. 2 i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1459 af 7. december 2015 om "Forbud mod markafbrænding af halm mv." er det dog tilladt at foretage afbrænding af våde halmballer og halm, der har været anvendt til overdækning og lignende. Brandmyndigheden skal orienteres inden afbrændingen iværksættes.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse at fast affald, olie og kemikalier opbevares, håndteres og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

7.8 Oplag af diesel- og fyringsolie

Ansøger oplyser følgende:

*Der forefindes 2 olietanke. Tankene står på fast betongulv i maskinhuset.
1.800 l dieseltank fra 1998
1.800 l dieseltank fra 2003*

Varde Kommune gør opmærksom på, at opbevaring af diesel- og fyringsolie i overjordiske tanke skal ske i en typegodkendt beholder på varigt og stabilt underlag, og at der ikke må være risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse, at diesel- og fyringsolie opbevares og håndteres miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

7.9 Husdyrgødning - produktion, opbevaring og udbringning

Den årlige produktion af flydende husdyrgødning på Lydumvej 50 forventes at stige fra 4.615 m³ til 6.058 m³, og den årlige produktion af dybstrøelse forventes at stige fra 513 m³ til 1.080 m³.

Flydende husdyrgødning omfatter gylle og hvad der i øvrigt ledes til gylleanlægget i form af ensilagesaft, møddingsvand, vaskevand mv. Produktionen af husdyrgødning før og efter udvidelsen fremgår af tabel 3.

Husdyrgødning	Før udvidelsen (m ³)	Ansøgt (m ³)	Ændring (m ³)
Gylle	4.169	5.612	+1.443
Ekstra tilløb	446	446	+0
Flydende husdyrgødning i alt	4.615	6.058	+1.443
Fast husdyrgødning i alt	513	1.080	-567

Tabel 3. Årlig produktion af husdyrgødning på Lydumvej 50 før og efter udvidelsen.

Opbevaringsanlæg for husdyrgødning skal have en kapacitet, der er tilstrækkelig til, at udbringningen kan ske i overensstemmelse med reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Efter de gældende regler vil dette normalt svare til 9 måneders husdyrgødningsproduktion.

På husdyrbruget vil der efter udvidelsen være en samlet opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning på 4.750 m³, svarende til 9,4 måneders opbevaringskapacitet. Opbevaringskapaciteten til den flydende husdyrgødning fremgår af tabel 4.

Opbevaringsanlæg	Før udvidelsen (m ³)	Efter udvidelsen (m ³)	Byggeår / 10 års beholderkontrol
Gylletank, Lydumvej 50	400	400	1980/2009
Gylletank, Lydumvej 50	1.500	1.500	1990/2009
Gylletank, Nr. Lydumvej 41		1.550	1994/2014
Gylletank, Nr. Lydumvej 41		450	1979/2014
Lejet gylletank, Lydumvej 51		450	1980/2009
Gyllekanaler	400	400	-
I alt	2.300	4.750	

Tabel 4. Ejendommens opbevaringskapacitet før og efter udvidelsen.

Dybstrøelse fra husdyrholdet opbevares som kompost i markstak.

Når det gælder opbevaring af kompost i markstak gælder reglerne i Miljøstyrelsens "Vejledning om etablering og overdækning af kompost i markstakke samt overdækning af fast gødning".

Varde Kommune henstiller endvidere til at eventuelle markstakke placeres med størst mulig afstand til nabobeboelser.

Varde Kommune vurderer, at produktion og opbevaring af husdyrgødning er tilstrækkeligt beskrevet, og at ansøger råder over tilstrækkelig opbevaringskapacitet til den producerede husdyrgødning.

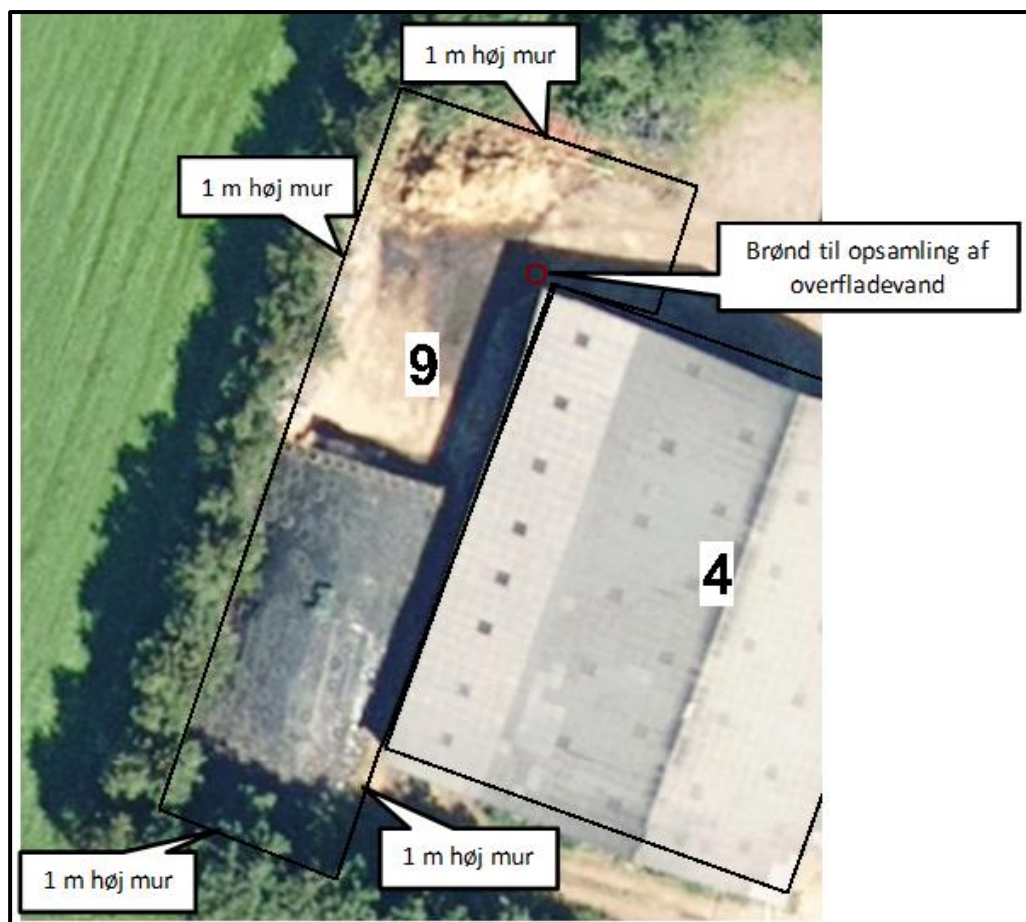
7.10 Ensilage- og foderopbevaring

Ansøger oplyser følgende:

Ensilage opbevares i indendørs og udendørs plansilo og i plansilo på Nr. Lydumvej 41. Ved behov kan ensilage opbevares i markstak efter gældende regler.

Indkøbte fodermidler opbevares i foderlade og kraftfodersilo.

Ansøger oplyser at den udendørs ensilagesilo er indrettet som vist på figur 4.

Figur 4. Indretning af ensilagesilo

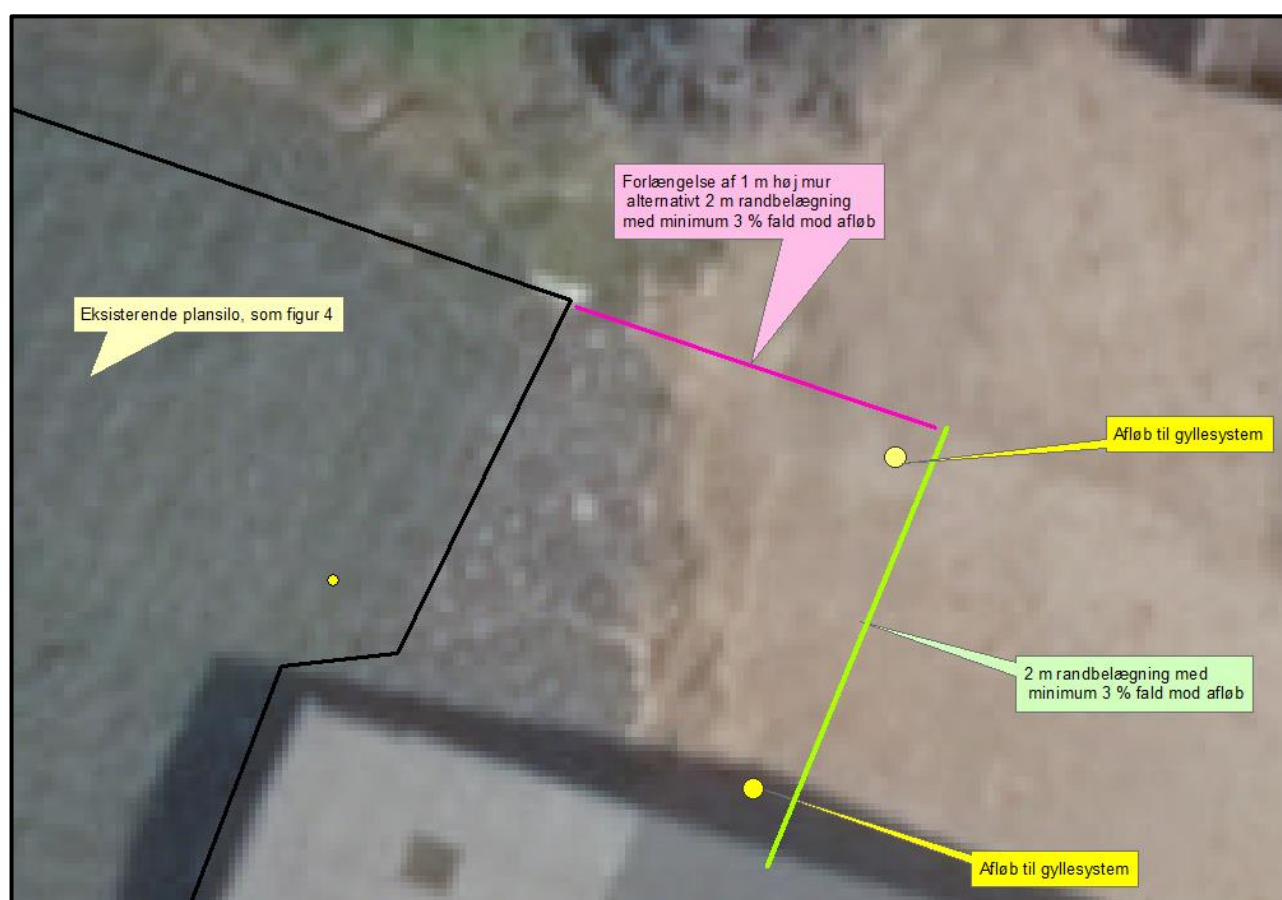
Den udendørs ensilagesilo er ikke indrettet med tilstrækkeligt afløb eller randbelægning, i forhold til kravene i lovgivningen. Plansiloen skal straks indrettes som beskrevet på figur 5. Der stilles vilkår herom.

I henhold til lovgivningen må ikke-saftgivende ensilage opbevares i markstak.

Markstakke med ensilage skal altid som minimum overholde afstandskravene, som fremgår af husdyrgødningsbekendtgørelsens § 6. Stakkene bør placeres på skiftende lokaliteter år efter år.

Varde Kommune anbefaler endvidere at markstakke placeres under hensyntagen til naboer, så de placeres så langt væk fra nabobeboelser som muligt.

Varde Kommune vurderer at opbevaring af ensilage og foder er tilstrækkeligt beskrevet, og at ensilage og foder opbevares miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

Figur 5. Beskrivelse af indretning af udendørs ensilagesilo

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

7.11 Lugt

Lugt stammer fra staldene, samt fra opbevaring, transport og udbringning af husdyrgødning.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes i kommunernes vurdering af, om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug. Det fremgår af reglerne, at dette beskyttelsesniveau som udgangspunkt er tilstrækkeligt til at sikre omgivelserne imod væsentlige lugtgener.

Ifølge beskyttelsesniveauet skal projektet overholde bestemte lugtgeneafstande, hvis længde afhænger af forskellige områders lugtfølsomhed. Lugtgeneafstandene beregnes i *husdyrgodkendelse.dk* efter to forskellige metoder, henholdsvis den Ny Lugtvejledning og FMK-vejledningen. Det er de længste beregnede lugtgeneafstande, der skal overholdes.

Ifølge beregningerne udført i *husdyrgodkendelse.dk* vil geneafstanden i forhold til byzone være 230 meter, samlet bebyggelse 148 meter og enkeltbolig 73 meter. Genekriterierne er overholdt, se tabel 5.

Ved lugtberegning regnes fra midten af de enkelte stalde. Derfor er afstanden i tabel 5 anderledes end i figur 1 og 2.

Samlet resultat af lugtberegning										
Bebyggelse	Kumu- lation	Model	Ukorrigeret geneafstand (ansøgt)	Ukorrigeret geneafstand (nudrift)	Korrigeret geneafstand (ansøgt)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnits- afstand	Bort- screenet	Genekriterie overholdt	
+ Lydumvej 60	0	FMK	72,74	69,71	72,74	69,71	196,62	Ja	Ja	
+ Lindegårdsvej 20	0	FMK	72,74	69,71	72,74	69,71	257,54	Ja	Ja	
+ Lydumvej 51	0	FMK	72,74	69,71	72,74	69,71	262,21	Ja	Ja	
+ Lydum	0	NY	147,99	137,27	147,99	137,27	573,07	Ja	Ja	
+ Nr. Nebel By, Nr. Nebel	0	FMK	230,02	220,43	230,02	220,43	3.220,91	Ja	Ja	

Tabel 5. Beregnet geneafstand fra ejendommen efter planlagt udvidelse

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt. Varde Kommune vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for omgivelserne.

Der skal i henhold til gældende lovgivning være et tæt flydelag på gyllebeholderne. Møddinger uden daglig tilførsel skal i henhold til gældende lovgivning være overdækket med plastik eller kompostdug. Udbringning af husdyrgødning skal ske i henhold til de gældende regler.

Varde Kommune vurderer samlet, at lugt fra ejendommens husdyrproduktion, opbevaring og udbringning af husdyrgødning, ikke vil medføre lugtgener, der stiger til et niveau, som ikke bør accepteres af omgivelserne.

Der stilles generelle vilkår til forebyggelse af lugtgener, samt at der kan kræves undersøgelse, hvis det skønnes, at lugtgener i omgivelserne er større end det kunne forventes ud fra grundlaget for miljøvurderingen.

7.12 Støj

Ansøger oplyser følgende:

Gylle udbringes fortrinsvist hverdage 6-22.

Der er ingen blandedvogn, der er derved ikke støj fra denne.

Der malkes med robotter på bedriften, vakuumpumpen kan ikke høres udenfor bedriften.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende enkeltbolig bør anvende de grænseværdier, som er gældende for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier er anvendt i denne miljøgodkendelse. Varde Kommune vurderer, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige støjgener for omgivelserne.

Varde Kommune stiller dog generelle vilkår til overholdelse af støjgrænser, og at der om nødvendigt kan kræves dokumentation for at støjgrænserne er overholdt.

7.13 Støv

Ansøger oplyser følgende:

Støvudvikling fra snittet halm giver ikke gener udenfor bygningerne.

Kraftfoder læsses af indendørs i foderlade og giver ikke generende støv for omgivelserne.

I siloer blæses kraftfoder ind, hvilket kan give lidt støv og støj.

For at begrænse støvgener henviser Varde Kommune til god landmandspraksis. Blandt andet at al transport til og fra husdyrbruget bør forgå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på husdyrbruget planlægges, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Varde Kommune vurderer, at der som følge af udvidelsen ikke vil være aktiviteter, som vil medføre væsentlige støvgener. Der fastsættes vilkår om, at drift af anlægget ikke må medføre væsentlige støvgener udenfor ejendommens eget areal.

7.14 Skadedyr

Ansøger oplyser følgende:

Fluer bekæmpes efter behov. Der anvendes Neporex ca. hver 14. dag i 'fluesæsonen' eller ved behov.

Ved rotteproblemer sker der henvendelse til Varde Kommune, som foretager rottebekæmpelse.

Varde Kommune vurderer, at der udføres tilstrækkelig forebyggende bekæmpelse. Dog fastsættes vilkår til opbevaring af foder og om at foretage fluebekæmpelse efter retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Retningslinjer angiver en række afprøvede metoder og opdateres løbende.

7.15 Døde dyr

Ansøger oplyser følgende:

Døde dyr afhentes af DAKA. Opbevares ved gylletank (sydøst for tanken).

Opbevaring af døde dyr er reguleret efter Fødevarestyrelsens "Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr". Der er dog, i forbindelse med opbevaring af affald, stillet et generelt vilkår til forebyggelse af uhygiejniske forhold.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse, at døde dyr opbevares og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

7.16 Lys

Ansøger oplyser følgende:

Der er ingen kraftig udendørs belysning, der er kun orienteringslys udenfor.

Varde Kommune vurderer, at der ikke vil være væsentlige gener forbundet med ejendommens belysning. Dog stilles et generelt vilkår om, at ejendommens drift ikke må medføre væsentlige lysgener udenfor ejendommens eget areal.

7.17 Transport

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, gødning, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transport i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr, ved afhentning af mælk samt internt på husdyrbruget. Endelig er der transport i forbindelse med udbringning af husdyrgødning samt ved hjemtransport af afgrøder.

Transporterne fordeler sig som vist i tabel 6. Én transport svarer til både en kørsel til og fra ejendommen.

Transporttype	Antal transp./år, Nudrift	Antal transp./år, Ansøgt	Ændring +/-
Afhentning af mælk	183	183	+0
Afhentning af levende dyr	60	75	+15
Afhentning af døde dyr	15	20	+5
Leverance af indkøbt foder	40	52	+12
Grovfoder	460	520	+ 60
Husdyrgødning, Fast	35	50	+15
Biogas, lastbil	132	173	+41
Gylle med vogn	231	244	+13
Affald	4	5	+1
Andet (fragtbil o.l.)	40	50	+10
Transporter i alt	1.200	1.372	+172

Tabel 6. Oversigt over det årlige antal transport til og fra Lydumvej 50.

Ansøger oplyser følgende:

Mælketransporterne foregår hver anden dag og sker pt. om natten. Andre transporter foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Afhentning af mælk kan ske døgnet rundt i henhold til mejeriets køreplaner. Det samme gælder afhentning af levende dyr. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Antallet af transporter, som følge af udvidelsen, forventes at stige med 172 kørsler årligt. De fleste af disse transporter er med gylle / hjemtransport af afgrøder og derfor vil belastningen af det øgede antal transporter være begrænset til en kort afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel og ensilering.

Der er kun en indkørsel til landbruget.

Antallet af transporter, som følge af udvidelsen, forventes at stige med 172 kørsler årligt - svarende til en stigning på 14,3 %. De fleste af disse transporter er med gylle og hjemtransport af afgrøder og derfor vil belastningen af det øgede antal transporter være begrænset til en kort afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel og ensilering.

Varde Kommune vurderer, at stigningen i antal transporter og at til- og frakørsel til husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

7.18 Spildevand

Ansøger oplyser følgende:

Sanitært spildevand

Sanitært spildevand fra ejendommen ledes til nedsivningsanlæg.

Processpildevand

Processpildevand produceret i forbindelse med vask af stalde og ved malkning. Det tilledes gyllekanalerne og indgår i normerne for gylleproduktion.

Overfladevand

Vand fra kalveplads tilledes gylletanken.

Der er afløb fra plansilo til gylletank. Plansiloen er indrettet således, at når den er fuld går plasticen der dækker ensilagen ud over kanten, således at regnvandet løber af på jorden og det kun er eventuelt saft afløb fra ensilagen der opsamles. Det vil sige at regnvand fra plansiloen udelukkende opsamles når siloen er tom, der er derfor kun regnet med opsamling halvdelen af året.

Tagvand

I forbindelse med udvidelsen sker der ingen ændringer i håndtering af tagvand i forhold til nuværende drift.

Der er ikke tagrender på bygning 2, tagvandet løber på jord.

Øvrigt tagvand ledes til vandløb via lukket rør eller åben grøft, se figur 6.

Figur 6. Kort med oversigt over ejendommens afløbsforhold.

Varde Kommune stiller vilkår til at:

- Alle tagvandsnedløb skal hæves minimum 10 cm over jordhøjde, så overfladevand ikke kan løbe i dem.
- Kalvepladsen skal indrettes med et gulv udført af bestandige materialer, som er uigennemtrængelige for fugt.
- Der skal etableres en opkant på kalvepladsen, for at forhindre at overfladevand kan løbe ud på ubefæstede arealer, se sorte streg på figur 6.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse at afledning af spildevand kræver ændringer, for at være miljømæssigt forsvarligt. Der er stillet vilkår til indretning af plansiloen og kalvepladsen, der skal sikre at spildevandet fra husdyrbruget bortledes miljømæssigt forsvarligt i fremtiden.

7.19 Driftsforstyrrelser eller uheld

Ved håndtering og opbevaring af gylle, kemikalier og olie, vil der altid være risiko for at der kan ske uheld. Beholdere kan springe læk, vogne kan vælte, igangsatte pumper kan blive glemt og der kan opstå brand.

For at minimere risikoen for nedsivning af stoffer til grundvandet samt beskyttelse af det omgivende miljø, har ansøger oplyst at følgende er proceduren for håndtering af gylle, kemikalier og olie, ved uheld på husdyrbruget:

Gylle:

Ansøger oplyser følgende:

Ved gylleudslip skal de to riste på kostaldens nordside blændes af og der skal etableres en barriere over vejen, som indikeret med rødt på Figur 7. Derved vil gyllen blive tilbageholdt, så eventuel forurening af vandmiljøer vil blive hindret.

Figur 7. De røde markeringer viser de to riste der skal blændes af, samt vejen, hvor der skal etableres en barriere i tilfælde af gylleudslip.

Olie/kemikalier:

Ansøger oplyser følgende:

Ved spild af kemikalier eller olie vil materialet blive forsøgt opsamlet og der ringes 112. Der er halm i bygning 5 til opsamling.

Ved fare for forurening af nærtliggende vandmiljøer i forbindelse med sprøjtning af afgrøder ringes der 112.

Ved brand på husdyrbruget vil der blive ringet 112 og indsatslederen vil blive orienteret om lokaliteterne for opbevaring af kemikalier og olie samt andre miljøfarlige stoffer.

Varde Kommune vurderer at ansøger har redegjort tilstrækkeligt for mulige uheld, samt for forholdsregler i tilfælde af uheld.

7.20 Beskyttede naturområder omkring ejendommen - ammoniak

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger, der er foretaget i *husdyrgodkendelse.dk*, viser at ammoniakfordampningen fra nudriften er 1.962 kg kvælstof pr. år og i ansøgt produktion 2.226 kg kvælstof pr. år. Det ansøgte projekt medfører således en stigning i ammoniakfordampningen på 264 kg kvælstof pr. år.

Ifølge lovgivningen gælder der et krav om, at ammoniakemissionen fra udvidelser, fra nye staldanlæg og fra stalde, der renoveres skal reduceres med en vis %-del i forhold til fastlagte referencestaldsystemer. Beregninger i *husdyrgodkendelse.dk* viser, at det generelle beskyttelsesniveau er overholdt, se figur 8.

Resultat af beregninger på generelt ammoniakreduktionskrav

Overstiger græsmarksafgrøder over 25 % af totalrationen for malkekøer inklusiv opdræt?	Nej
Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?	Ja
Eventuel yderligere reduktion nødvendig for at opfylde kravet	-208,72 kgN/år

Ammoniaktab i nudrift og ansøgt drift fordelt på staldsystemer og opbevaringslagre

	Ansøgt(kgN/år)
Ammoniaktab fra staldsystemer mv. ikke omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav:	217,12
Ammoniaktab fra staldafsnit og lagre omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav, men eksisterende uændret produktion:	1075,31
Ammoniaktab fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav (etableringer udvidelser, ændringer):	514,24
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning:	353,66
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning:	65,97

Resultat af beregning af den vejledende grænseværdi for ammoniaktab ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT)

Samlet faktisk ammoniaktab fra stald og lager i ansøgt drift (hele anlægget):	2226,31 kgN/år
Samlet vejledende ammoniaktab fra hele anlægget ved anvendelse af BAT:	2168,89 kgN/år
Er samlet vejledende ammoniaktab fra hele anlægget ved anvendelse af BAT overholdt?:	Nej
Difference mellem samlet faktisk ammoniaktab og samlet vejledende ammoniaktab ved anvendelse BAT:	57,42 kgN/år

Resultat af beregninger af ammoniaktab på produktionsniveau

Staldnavn	Kode for staldsystem	Ammoniaktab fra reference staldsystem (kgN/år)	Ammoniaktab fra valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (%)	Effekt af miljøteknologi (kgN/år)	Effekt af foderoptimering m.m. (kgN/år)	Effekt af miljøtiltag lager (kgN/år)	Faktisk ammoniaktab fra stald og lager (kgN/år)
Kostald	KvMa08	1351,93	1689,67	-337,74	-24,98%	0,00	0,00	0,00	1689,67
		1732,47	2165,28	-432,80	-24,98%	459,33	-6,38	0,00	1712,32
	KvKs15	37,64	44,57	-6,93	-18,42%	0,00	0,00	0,00	44,57
Småkalve	KvSm01	0,00	24,57	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	24,57
		0,00	51,46	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	51,46
	KvTk01	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
Velfærdsafd.	KvMa12	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		251,89	282,84	-30,96	-12,29%	26,55	-0,37	0,00	256,66
	KvTk01	0,00	7,57	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	7,57
Goldkøer og kælving	KvMa09	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		0,00	198,29	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	198,29
	KvTk01	0,00	70,31	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	70,31
	KvUt03	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum	Nudrift	1389,57	1961,56	-344,67		0,00	0,00	0,00	1961,56
	Ansøgt	1984,36	2705,44	-463,76		485,88	-6,75	0,00	2226,30

Figur 8. Beregninger i husdyrgodkendelse.dk

Forudsætningerne for ammoniakemissionen i ansøgt drift er følgende:

- 173 køer i sengestald med spalter og automatisk skrabning.
- 25 køer i dybstrøelse med lang ædeplads med spalter og skrabning.

Tiltagene stilles som vilkår i afsnit 4.

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

I henhold til § 8 og § 11 i "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder, samt beskyttelse af visse arter" (Bek. nr. 1828 af 16. december 2015) skal Varde Kommunes vurdering omfatte en konkret vurdering af påvirkningen af udpegede områder og arter, jf. bekendtgørelsens § 7 og § 11.

Der er ca. 6,4 km fra husdyrbrugets bygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, som er Habitatområde nr. 62 Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen.

Varde Kommune vurderer, at på grund af afstanden, vil merfordampningen fra stalde og lagre ikke kunne give anledning til en målbar merbelastning af dette område, og der er således ikke grund til at foretage konsekvensvurdering efter § 7 i bekendtgørelsen.

§ 7 områder

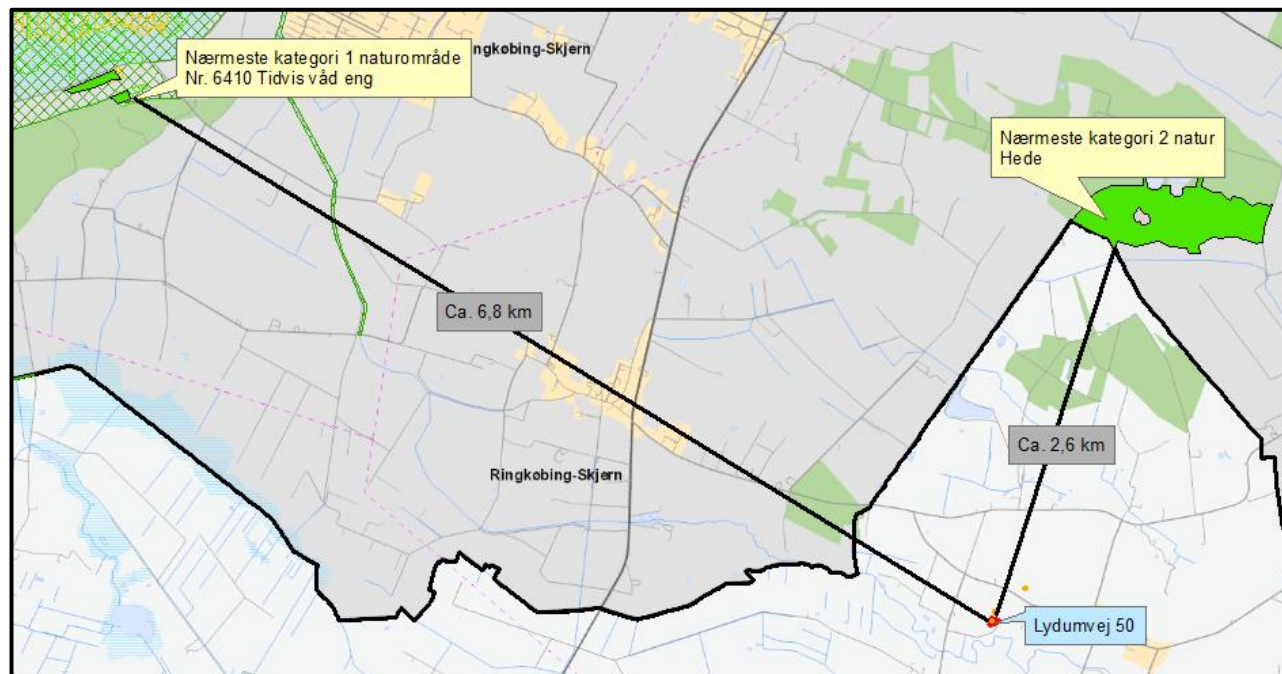
I henhold til § 7 i Husdyrbrugsloven, er etablering, udvidelse og ændring af anlæg på husdyrbrug ikke tilladt, hvis de ligger tættere end 10 m fra – eller helt eller delvist indenfor nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper.

Kategori 1-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Anlægget er beliggende ca. 6,8 km fra det nærmeste naturområde, der er omfattet af § 7 stk. 1 nr. 1 i husdyrbrugsloven, og beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, se figur 9.

Det drejer sig om en ammoniakfølsom Natura2000-naturtype 6410 Tidvis våd eng, og indgår i udpegningsgrundlaget for området. Området er kortlagt af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000-planlægningen.

Varde Kommune har i husdyrgodkendelse.dk foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste kategori 1-naturområde bliver 0,0 kg N/ha/år, hvilket er uændret i forhold til nudriften, se tabel 10.

Figur 9. Husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 1 og kategori 2 område

Kategori 2-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Anlægget er beliggende ca. 2,6 km fra det nærmeste naturområde, der er omfattet af § 7 stk. 1 nr. 2 i husdyrbrugsloven, som omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder, se figur 9.

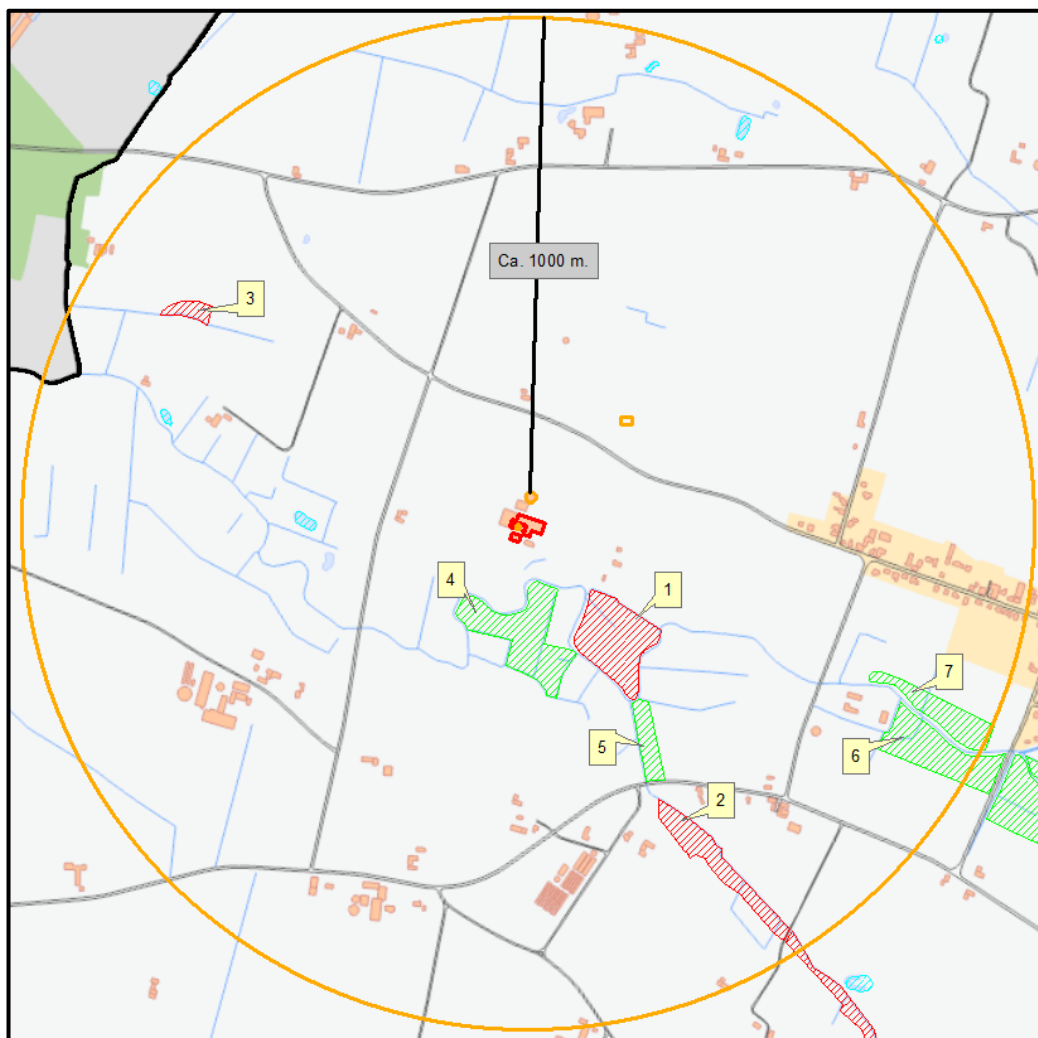
Det drejer sig om en stor hede, Vejrup sø Hede.

Varde Kommune har i husdyrgodkendelse.dk foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste kategori 2-natur bliver 0,0 kg N/ha/år, hvilket er uændret i forhold til nudriften, se tabel 10.

Varde Kommune vurderer på den baggrund, at udvidelsen ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af § 7-områder og derfor ikke vil påvirke § 7 områderne negativt.

§ 3 områder

Af figur 10 og tabel 7 fremgår de områder, som indenfor en afstand af 1.000 m fra anlægget er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Figur 10. § 3 arealer indenfor 1.000 m fra husdyrbruget (enge er grønne, moser er røde).

§ 3 lokalitet	Type	Naturområde i kommuneplan	Værdisætning	Målsætning
1	Mose	Ja	B	B
2	Mose	Nej	B	B
3	Mose	Nej	C	C
4	Eng	Ja	C	B
5	Eng	Ja	C	B
6	Eng	Ja	B	B
7	Eng	Ja	B	B

Tabel 7. De væsentligste § 3 områder (minus søer) indenfor 1000 m fra husdyrbruget

Naturtyper har forskellige tålegrænser for hvor meget ammoniakdeposition de kan tåle før der sker ændringer på den enkelte naturtype. Naturtyperne inddeles i 5 kategorier, se tabel 8.

N-følsomhed	Tålegrænse
Uoplyst	Uoplyst
Ikke N-følsom	>30 kg N/ha/år
Mindre N-følsom	20-30 kg N/ha/år
Moderat N-følsom	10-20 kg N/ha/år
Særlig N-følsom	5-10 kg N/ha/år

Tabel 8. Oversigt over de 5 kategorier for N-følsomhed og deres tålegrænser

Århus Universitet har oplyst følgende baggrundsbelastning for Varde Kommune, se tabel 9:

År	2006	2007	2008	2009	2012	2013	2014	2015
Kg N/ha	17,0	15,0	16,0	16,4	15,2	13,8	15,6	15,3

Tabel 9. Udvikling i baggrundsbelastningen for Varde Kommune

Kategori 3-natur (ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af ovenstående kategori 1 og 2)

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der 3 moser, se figur 10 og tabel 7.

En af de tre moser i tabel 7 er udpeget som rekreativt område og indgår i kommuneplanens udpegnings af bevaringsværdigt kulturmiljø. Ingen af de tre moser er omfattet af fredning.

De områder, som er udpeget som naturområder i Varde Kommunes kommuneplan, se tabel 7, er dermed også omfattet af kommuneplanens handleplan for naturpleje. Der er dog ingen konkrete planlagte naturindsatser for områderne.

Områdernes naturkvalitet fremgår af tabel 7.

Varde Kommune har ikke kendskab til kvælstofbidrag til områderne fra andre kilder.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der ikke ammoniakfølsomme skove.

Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger over ammoniakdepositionen på de nærmest liggende Natura 2000, Kat. 1- og Kat. 2-naturområder samt de øvrige nærmest liggende og kvælstoffølsomme naturområder.

Beregningerne fremgår af tabel 10, og er foretaget ud fra den samlede udvidelse siden 2007.

Natur	N-følsom	Afstand (m)	Tålegrænse, kgN/ha	Dep. før, kgN/ha	Dep. efter kgN/ha	Ændring, kgN/ha
Kategori 1	-	6.800	-	0,0	0,0	0,0
Kategori 2	-	2.600	-	0,0	0,0	0,0
I	Særligt	160	5-10	1,0	1,2	+ 0,2
4	Uoplyst	90	Uoplyst	1,4	1,5	+ 0,1

Tabel 10. Beregning af ammoniakdeposition på vigtige naturområder

Øvrig § 3-natur

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der registreret 2 mindre søer. Varde Kommune vurderer, at den luftbårne ammoniakdeposition fra anlægget har en meget begrænset effekt. Hovedkilden til næringsberigelse af søerne vurderes at være overfladevand fra dyrkede arealer, dels som vand, der løber på jordoverfladen til søerne, samt næringsberiget overfladevand der løber til søerne via rodzonen på dyrkede arealer. Ammoniak fra anlægget vurderes ikke at forringe naturtilstanden i § 3 søerne.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der 4 enge, se figur 10 og tabel 7. Engenes værdier og målsætning er beskrevet i tabel 7. Ammoniak fra anlægget vurderes ikke at forringe naturtilstanden på § 3 engene.

På baggrund af ovenstående vurderer Varde Kommune, at udvidelsen af dyreholdet ikke vil påvirke kategori-3 naturområderne / § 3-områder væsentligt som følge af ammoniakdeposition, og at udvidelsen ikke vil medføre tilstandsændringer på disse områder.

7.21 Påvirkning af "Bilag IV arter"

I henhold til § 11 i "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområde samt beskyttelse af visse arter" er der indført en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et beskyttelsesområde eller udenfor. Disse arter fremgår af direktivets bilag IV og kaldes derfor bilag IV-arter. For en række arters vedkommende har Varde Kommune intet kendskab til arternes udbredelse i området, det gælder f.eks. løgfrø, markfirben og alle arter af småflagermus.

Spidssnudet frø og birkemus er begge arter der er listet på bilag IV. Spidssnudet frø er almindelig udbredt i Varde Kommune, og forventes at forekomme i forbindelse med naturområder, hvor der er egnede leveforhold for spidssnudedede frøer. Det er Varde Kommunes vurdering at udvidelsen ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af spidssnudet frø på grund af den store forekomst af arten i Varde Kommune.

Birkemus er registreret få steder i Varde Kommune. Nærmeste lokalitet, hvor der er registreret birkemus, er ca. 11,5 km syd for ejendommen. Det er Varde Kommunes vurdering, at udvidelsen af dyreholdet ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af birkemusen på grund af den store afstand til den nærmeste lokalitet hvor birkemusen er registreret.

Varde Kommune vurderer i øvrigt, at udvidelsen kan gennemføres uden at påvirke nogen af de listede arter på bilag IV i direktivet væsentligt.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Med begrebet ”bedst tilgængelig teknologi” menes den teknik, som mest effektiv giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed, og som samtidig er afvejet i forhold til fordele og økonomiske udgifter. Jævnfør Husdyrbrugslovens § 19 skal kommunen sikre sig, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

I Varde Kommunes vurdering af BAT indgår bl.a.

- BREF-dokumentet (EU-kommissionens referencedokument for BAT vedrørende intensiv hold af svin og fjerkræ)
- Miljøstyrelsens Teknologiliste
- Miljøstyrelsens Teknologiblade
- Miljøstyrelsens vejledende BAT-standardvilkår

I Varde Kommunes BAT-vurdering indgår disse hovedpunkter:

- Ammoniak
- Fodringsstrategi
- Management
- Forbrug af vand og energi
- Opbevaring af husdyrgødning

I de følgende afsnit følger ansøgers oplysninger om anvendelse af BAT, samt Varde Kommunes vurdering af om ansøger lever op til det niveau, som Varde Kommune fastlægger som BAT-niveauet for projektet.

7.22 BAT - Ammoniak

Varde Kommune har i Husdyrgodkendelse.dk beregnet projektets BAT-emissionsniveau ud fra Miljøstyrelsens ”Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)”, se tabel II.

Resultat af beregning af den vejledende grænseværdi for ammoniaktab ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT)	
Samlet faktisk ammoniaktab fra stald og lager i ansøgt drift (hele anlægget):	2226,31 kgN/år
Samlet vejledende ammoniaktab fra hele anlægget ved anvendelse af BAT:	2168,89 kgN/år
Er samlet vejledende ammoniaktab fra hele anlægget ved anvendelse af BAT overholdt?:	Nej
Difference mellem samlet faktisk ammoniaktab og samlet vejledende ammoniaktab ved anvendelse BAT:	57,42 kgN/år

Tabel II. Beregning af projektets BAT-emissionsniveau

BAT-emissionsniveauet for projektet er beregnet til 2.169 kg NH₃-N og projektets reelle ammoniakemission er på 2.226 kg NH₃-N. Projektet har således en total ammoniakemission, der er 57 kg NH₃-N større end det beregnede BAT-emissionsniveau.

Projektets BAT-niveau er overskredet med 57 kg, og ansøgers eneste mulighed for indførelse af ammoniaksænkende teknik er råprotein-sænkning i fodret. Jævnfør Miljøstyrelsens ”Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik (malkekæveg)”, bør teknologier der har en reduktionsomkostning der overstiger 100 kr. pr. kg reduceret N ikke indgå i vurderingen. Varde Kommune vurderer at indførelse af teknologi til råprotein-sænkning langt vil overstige 5.700 kr./år.

Varde Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at ansøger lever op til lovgivningens krav om BAT på punktet ammoniak.

BAT-niveauet er opnået ved at etablere spalteskraber i den eksisterende kostald og etablere spalteskraber på den lange ædeplads i den nyetablerede velfærdsafdeling, i den eksisterende foderlade. Se figur 3 for placering af bygninger.

7.23 BAT – Fodringsstrategi

Ansøgers redegørelse:

- *Ensilage opbevares delvis i plansiloer med opsamling af vand, hvorved risikoen for forurening af det omkringliggende miljø mindskes. Endvidere reduceres foderspild og foderet holdes renere til fordel for dyrenes velfærd.*
- *Foderproduktion og indkøb af foder sker på grundlag af foderplanlægning.*
- *Der tages analyser af grovfoder, og foderplanen afpasses grovfoderets sammensætning og kvalitet.*
- *Der udarbejdes foderplaner i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor kvægfodring. Herved optimeres fodringen så unødigt forbrug af råvarer undgås.*

Miljøstyrelsens vejledende BAT-standardvilkår og BREF-dokumentet behandler ikke fodringsstrategi til kvæghold. På Miljøstyrelsens Teknologiblad ”Reduceret tildeling af råprotein til malkekøer” fremgår det, at AAT-PBV-teknologien er en anerkendt teknologi til reduktion af ammoniak for kvæghold.

Beregninger har vist, at det ansøgte projekt lever op til Miljøstyrelsens vejledende BAT-emissionsniveau for ammoniak.

Varde Kommunen vurderer på den baggrund, og ud fra ansøgers tiltag på punktet fodringsstrategi, at det ansøgte projekt lever op til det niveau, som Varde Kommune fastsætter som BAT-niveauet for projektet. Ansøger lever dermed op til lovgivningens krav om BAT på punktet fodringsstrategi.

7.24 BAT - Management

Ansøgers redegørelse:

- *I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.*
- *Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.*
- *I forbindelse med indretningen af produktionsanlægget er der fokus på, at indretningen tager hensyn til en rationel drift, af hensyn til ressourceforbruget i driften og af hensyn til de daglige arbejds gange.*
- *Sigtet med anlægget er, at der ud fra et proportionalitetssynspunkt er fokus på hvilke staldsystemer, der er bedst anvendelig i relation til miljø, arbejdsforbrug og dyrevelfærd for at fremtidssikre virksomheden.*
- *Driften af mælkeproduktionen efterlever Kvalitetsprogrammet Arlagården. Hovedpunkterne i Kvalitetsprogrammet er: Mælkens sammensætning, Fødevarerikkerhed, Dyrevelfærd og Miljøhensyn. Miljøhensyn indebærer bl.a. affaldshåndtering, opbevaring af døde dyr, opbevaring og anvendelse af kemikalier, samt den generelle orden på bedriften. Kvalitetsprogrammet kontrolleres hvert 3. år. Hele programmet kan ses på Arlafoods hjemmeside.*
- *Hjælpstoffer som gødning, plantebeskyttelsesmidler, medicin og energi bruges under hensyntagen til miljø og sundhed.*

- *Brugen af næringsstoffer optimeres på ejendomsniveau under hensyntagen til afgrødernes behov og det økonomiske afkast.*
- *Der sikres en høj udnyttelse af næringsstoffer ved udarbejdelse af mark- og gødningsplaner. Herved sikres, at tildeling af kunst- og husdyrgødning sker ud fra afgrødernes behov og næringsstofnorm på den enkelte mark, således der sker mindst muligt tab til det omgivende miljø. Endvidere laves der en årlig opgørelse i form af gødningsregnskaber over at forbruget gødning ikke er større end normerne foreskriver.*

Forslag til BAT for svin og fjerkræ ifølge BREF-dokumentet er:

- Uddannelse af medarbejdere
- Journal over forbruget af vand, energi, foder, spild samt spredning af gødning på markerne
- Nødfremgangsmåde til at håndtere uheld
- Reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikrer driften og renholdelse af bygninger og udstyr
- Planlægning af logistik såsom levering af materiale og fjernelse af produkter og spild
- Planlægge korrekt gødskning af markerne

Varde Kommune vurderer, at ansøgers tiltag på punktet management lever op til det niveau, som Varde Kommune fastsætter som BAT-niveauet for projektet, blandt andet baseret på punkterne i BREF-dokumentet. Ansøger lever dermed op til lovgivningens krav om BAT på punktet management.

7.25 BAT - Forbrug af vand og energi

Ansøgers redegørelse:

- *Elforbruget registreres årligt. Dette giver fokus på forbruget, og muligheder for at reducere dette.*
- *Der opnås en rationel drift, hvor flere dyr kan fodres og malkes ad gangen, hvilket medfører mindre energiforbrug pr. ko.*
- *Mælkekøleanlægget kontrolleres en gang om året af et autoriseret kølefirma, hvorved eventuelle finindstillinger foretages, dette kan give store energibesparelser.*
- *Logistikken i forbindelse med afhentning af foder til blandeanlæg, er indrettet så afstanden giver færrest muligt driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.*
- *Der anvendes dagslysstyret lys i stalden, hvilket betyder, at lysstyrken i stalden reguleres i forhold til dagslyset.*
- *Staldene er med naturlig ventilation og der er derfor ikke energiforbrug til dette, der er dog blæser til luftskifte.*
- *Der anvendes ikke energi til opvarmning i stalde.*
- *Der er installeret varmegenvinding i forbindelse med mælkenedkøling. Varmen anvendes til at opvarme brugsvand i driftsbygningen og stuehus.*

Forslag til BAT til svin og fjerkræ ifølge BREF-dokumentet er:

- Reduktion af vandforbruget ved at anvende højtryksrensere til rengøring af staldene
- Registrering af vandforbrug
- Regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget
- Detektion og reparation af lækager
- Naturlig ventilation
- Optimering af ventilationssystemet
- Hyppige eftersyn og rengøring af luftkanaler
- Anvendelse af lav-energibelysning

Varde Kommune vurderer, at ansøgers tiltag på punktet forbrug af vand og energi lever op til det niveau, som Varde Kommune fastsætter som BAT-niveauet for projektet, blandt andet baseret på punkterne i BREF-dokumentet. Ansøger lever dermed op til lovgivningens krav om BAT på punktet forbrug af vand og energi.

7.26 BAT – Opbevaring af husdyrgødning

Ansøgers redegørelse:

- *Dybstrøelse opbevares i markstak jf. regler for opbevaring (§ 8 i Husdyrgødningsbekendtgørelsen).*
- *Flydende husdyrgødning opbevares i tætte gylletanke og udbringes på markerne ud fra afgrødens behov på den enkelte mark. Herved optimeres optagelsen af næringsstoffer og udvaskningen af nitrat samt udledningen af fosfor minimeres.*
- *Der etableres flydelag på gylletankene for at minimere ammoniakemission, flydelaget kontrolleres månedligt og der føres logbog over kontrollen, så der er fokus på at flydelaget lever op til kravene.*
- *Årligt efterses tæthed af overjordisk del og kabler på gyllebeholdere for intakt beskyttelse og eventuelle brud. Ved skader kontaktes leverandøren.*
- *Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle.*
- *Der er konstant flydelag på gyllen, og efter omrøring/udkørsel kontrolleres det, at der er etableret flydelag senest efter 14 dage, forudsat der er gylle i tanken.*
- *Tanken er tilmeldt de lovpligtige eftersyn, hvilket betyder, at tanken hvert 10. år bliver kontrolleret af autoriseret kontrollant for, om tanken opfylder krav til holdbarhed, tæthed og styrke.*

Forslag til BAT til svin og fjerkræ ifølge BREF-dokumentet er:

- Stabil og tæt gyllebeholder, der efterses hvert år
- Omrøring kun lige før tømning
- Fast låg
- Flydelag
- Betonbund med opsamlingsbeholder for fast møg
- Placering af markstak langt fra naboer, vandløb og markdræn
- Mekanisk adskillelse af gyllen
- Anaerob behandling i et biogasanlæg
- Aerob behandling af den flydende del

Beregninger har vist, at det ansøgte projekt, omfattende både stalde og lagre, lever op til Miljøstyrelsens vejledende BAT-emissionsniveau for ammoniak.

Varde Kommunen vurderer på den baggrund, og ud fra ansøgers tiltag på punktet opbevaring af husdyrgødning, at det ansøgte projekt lever op til det niveau, som Varde Kommune fastsætter som BAT-niveauet for projektet. Ansøger lever dermed op til lovgivningens krav om BAT på punktet opbevaring af husdyrgødning.

7.27 Samlet BAT-vurdering

Som der er redegjort for i de foregående punkter, lever ansøger op til Varde Kommunes fastsatte BAT-niveau for projektet. Varde Kommune vurderer på den baggrund, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik i henhold til § 19 i Husdyrbrugsloven.

8 Egenkontrol

Ansøgers redegørelse:

*Besætningen registreres i dyreregistreringen
Der føres gødningsregnskab årligt.
Der føres beholder kontrol med gylletanke.*

Varde Kommune vurderer at niveauet af egenkontrol er tilstrækkeligt.

9 Foranstaltninger ved ophør af produktion

Ansøgers redegørelse:

*Ved ophør af produktionen fra ansøgers side vil produktionen formentlig blive fortsat af en ny ejer.
Hvis produktionen ophører, vil gødnings- og ensilageanlæg blive tømt og rengjort.*

Varde Kommune vurderer, at tiltagene er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare.

10 Alternative muligheder

Ansøger oplyser følgende:

*Det har været overvejet at bygge en ny stald til 300 køer og samle opdræt i de eksisterende stalde.
Denne plan er fravalgt på nuværende tidspunkt, i stedet optimeres i eksisterende bygninger.*

Hvis ovenstående projekt ikke gennemføres vil bedriften med tiden blive mindre rationel, således at der er svært at følge med i konkurrencen.

11 Nabo- / partshøring

Projektet er udover ansøger og dennes konsulent sendt til høring hos følgende naboer/partner i perioden fra den 6. april til den 22. maj 2017:

- Lydumvej 51, 6830 Nørre Nebel
- Lydumvej 60, 6830 Nørre Nebel
- Lindegårdsvej 20, 6830 Nørre Nebel

I forbindelse med nabohøringen har Varde Kommune ikke modtaget bemærkninger.

12 Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående vurderer Varde Kommune, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet, naturen og naboerne sammenholdt med den nuværende produktion, hvis de i miljøgodkendelsen opstillede vilkår overholdes.

Varde Kommune vurderer, at der kan meddeles godkendelse til det ansøgte da:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til, at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.
- Udvidelse og drift af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.